

N:o 48.

Ank. till Riksd. Kansli den 7 Maj 1883, kl. 11 f. m.

*Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående fri
dispositionsrätt öfver svenska statens fastighet i Paris;
gifven Stockholms slott den 27 April 1883.*

Sedan Kongl. Maj:t den 7 December 1877 mottagit den staten erbjudna gåfvan af en vid boulevard Ornano i Paris belägen tomtplats för uppförande derå af en för svenska församlingen derstädes bestämd kyrko- och skolbyggnad, under vilkor, bland annat, att för bebyggandet deraf bidrag från statsverkets sida icke finge tagas i anspråk, blef den 16 April nästlidna år byggnaden i fullbordadt skick skuldfri öfverlemnad till ett af Kongl. Maj:t utsedt ombud.

Jemlikt Kongl. Maj:ts den 26 Maj samma år fattade beslut inköptes en angränsande, vid gatan Baudelique belägen, mindre egendom för beredande af utfartsväg för den innanför kyrkan belägna, rätt betydande obebyggda tomtdelen.

I afsigt att bereda svenska församlingen i Paris all den fördel af gåfvan, som genom ett ändamålsenligt tillgodogörande af den åt staten öfverlåtna och förvärfvade fastigheten må kunna vinnas, vill Kongl. Maj:t,

under åberopande af hvad i bilagda statsrådsprotokoll för den 26 Maj 1882 och denna dag finnes upplyst och utredt, härmed åska Riksdagens medgifvande för Kongl. Maj:t att fritt disponera öfver hela den staten tillhöriga, vid boulevard Ornano och gatan Baudelique i Paris belägna fastighet.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande Utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Hochschild.

*Protokoll öfver Utrikes-departementsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms slott den 26
Maj 1882.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för Utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
TAUBE,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT och
THEMPTANDER.

l:o.

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena anförde i underdånighet:

»Uppå föredragning i Statsrådet den 31 sistlidne Mars behagade Eders Kongl. Maj:t utse och förordna Kabinettssekreteraren m. m. A. Lagerheim

att vara Eders Majestäts ombud för mottagandet af den vid boulevard Ornano i Paris uppförda kyrko- och skolbyggnad, och blef dervid åt honom jemte annat uppdraget att — efter granskning af byggnadskomiténs protokoll och räkenskaper samt efter att hafva konstaterat befintligheten af laga åtkomsthändingar till tomten äfvensom fastighetens frihet från intecknad gäld och under förutsättning att skäl till anmärkningar hvarken mot räkenskaperna eller mot byggnadens yttre eller inre skick förefunnes — å Eders Kongl. Maj:ts höga vägnar mottaga den för insamlade gåfvor åstadkomna kyrko- och skolbyggnaden samt meddela komiténs medlemmar décharge för deras förvaltning.

Af den redogörelse för utförandet af detta uppdrag, Kabinettssekreteraren under den 28 nästlidna månad afgifvit, framgår:

att egendomen består af tvenne vid boulevard Ornano belägna tomter, en större, innehållande 1,894,50 qvadratmeter, inköpt 1878 för ett pris af 30,000, men nu värderad till 212,764 frcs, och en mindre, innehållande 200 qvadratmeter, inköpt samma år för ett pris af 6,000, men nu värderad till 38,200 frcs;

att å den större tomten finnes uppförd en byggnad, innehållande kappell, två skolsalar, sakristia m. fl. lägenheter och betäckande en yta af 430,06 qvadratmeter, samt värderad i sitt nuvarande skick till 93,575 frcs, varande sålunda fastigheten i sin helhet värderad till 344,537 frcs eller i rundt tal 248,000 kronor;

att fastighetens frihet från intecknad skuld blifvit genom förevisade intyg, styrkt samt att något särskildt servitut veterligen icke åligger fastigheten;

att de medel, för hvilka inköpet af tomter samt byggnadens uppförande åstadkommits, utgjorts dels af donerade medel till belopp af 123,788 frcs 6 cent. (kr. 89,127,40) — förutom särskildt skänkta 11,000 frcs (kr. 7,920) till anskaffande af orgel och altarprydnad — dels medel, som influtit för försäljning af skänkta föremål, 5,138 frcs 57 cent. (kr. 3,699,77), dels slutligen kollektmedel, insamlade i Sverige under åren 1859—1862, samt enskildes gåfvor från äldre tid, utgörande med upplupna räntor 36,346 frcs 45 cent. (kr. 26,169,44);

att endast en af gifvarne vid sin gåfva, uppgående till 10,000 frcs (kr. 7,200), fäst ett vilkor, som kunde antagas medföra en årlig utgift af omkring 30 frcs;

som hvarken mot komiténs räkenskaper eller i öfrigt fans skäl till anmärkning, blef ansvarsfrihet af Kabinettssekreteraren meddelad åt komi-

tén vid kyrko- och skolbyggnadens högtidliga öfverlemnande den 16 April.

Enär samtliga gifvare tecknat sina bidrag »till uppförande af en svensk protestantisk kyrka jemte skola i Paris», ansåg sig Kabinettsskreteraren kunna tillförsäkra komitén såsom representant för gifvarne, att den fastighet staten mottoge skulle för det dermed afsedda ändamål uteslutande och för all framtid användas.

Af det anförda behagade Eders Kongl. Maj:t finna, att samtliga de förutsättningar och villkor, som för statens öfvertagande af ifrågavarande fastighet blifvit bestämda vid fattandet så väl af beslutet den 31 sistlidne Mars som af det beslut, för hvars innehåll jag då redogjorde, af den 7 December 1877, numera blifvit uppfyllda, och får jag för den skull i underdånighet hemställa, det Eders Kongl. Maj:t behagade godkänna hvad Kabinettsskreteraren Lagerheim med stöd af gifvet bemyndigande i saken åtgjort.»

Till denna hemställan, uti hvilken öfrige närvarande statsrådsledamöter i underdånighet instämde, behagade Hans Maj:t Konungen lemna nådigt bifall.

2:o.

Efter gemensam beredning med Chefen för Civildepartementet föredrog Herr Ministern derefter en af Kabinettsskreteraren Lagerheim den 8 innevarande månad afgifven framställning om inköp för statens räkning för en kostnad af högst 30,000 frcs af en intill statens egendom vid boulevard Ornano i Paris gränsande mindre egendom vid gatan Baudeliqne.

Denna framställning innehöll hufvudsakligen följande:

De tvenne tomter, en större och en mindre, som staten i Paris förvärfvat, vore för kyrko- och skolbyggnadens direkta behof endast till en del behöfliga och skulle, den större delvis och hela den mindre, kunna bebyggas utan någon som helst olägenhet för gudstjensten eller skolundervisningen och derigenom gifva en vida högre inkomst än nu vore fallet.

Ett väsentligt hinder för ett sådant byggnadsföretag å den större tomten låge emellertid deruti att — då kyrko- och skolbyggnaden blifvit förlagd på den yttre, mot boulevard Ornano gränsande delen af tomten — den inre delen af densamma saknade nödig utfartsväg.

Denna olägenhet skulle emellertid på ett lyckligt och genast tillgängligt sätt kunna lösas derigenom att af de till den inre delen af nämnda tomt stötande egendomar, som bilda naturliga utfartsvägar från densamma till gatan Baudelique, en för närvarande vore till salu. Genom förvärfvandet af denna egendom, som hade ett yttnehåll af omkring 120 qvadratmeter och som stöde att erhålla till ett pris — köpekostnader inberäknade — af 30,000 frcs, vunnes möjlighet att sjelfständigt bebygga en areal af 880 qvadratmeter utaf den gamla tomten, nu värderad till 40 frcs qvadratmetern, men efter sammanslagningen värd åtminstone dubbla beloppet.

För användningen af de tomter, staten redan egde, framstälde sig tvenne alternativ, hvaraf det ena innebure den större tomtens bebyggande i den omfattning, att jemväl bostad åt pastor skulle derå beredas. Härigenom skulle behövet att behålla den för sådant ändamål särskildt afsedda mindre tomten åt boulevard Ornano bortfalla, och densamma kunna försäljas. Denna tomts värde öfverstege redan nu den summa, som behöfdes för inköpet af egendomen vid rue Baudelique. Det andra alternativet bestode deri, att, derest det efter närmare utredning framdeles funnes i någon mån betänkligt att ingå på ett så pass betydligt företag, som bebyggandet af tomten innanför kyrkan, densamma skulle försäljas och af försäljningssumman bildas ett församlingen tillkommande oafhändeligt kapital. Hvardera af dessa kombinationer kräfde likväl att egendomen vid gatan Baudelique nu förvärfvades, då utan densamma den inre tomten blefve i hvarje fall en i det närmaste improduktiv egendom, men förenad med densamma blefve produktiv och komme att stiga ansenligt i värde.

Efter redogörelse härför yttrade Herr Ministern:

Då jag anser att staten bör, så vidt det utan uppoffring eller risk kan ske, bereda svenska församlingen i Paris all möjlig fördel af den betydande gåfva, staten för församlingens bästa mottagit, tvekar jag icke att tillstyrka Eders Kongl. Maj:t anvisandet af medel för inköp af ifrågasvarande egendom.

Efter den utredning, Arkitekten Hansen lemnat, anser jag det vara styrkt, att staten när som helst kan bereda sig ersättning för det för-

skott, som för inköpet erfordras, genom försäljning af den mindre tomten åt boulevard Ornano och naturligtvis än lättare genom afyttrande af den inre delen af den stora tomten med den deråt efter inköpet af nu ifrågasvarande egendom beredda utfartsväg till gatan Baudelique. Enär emellertid en sådan försäljning, såsom afseende en statens fastighet, icke kan ske utan Riksdagens samtycke, men framställning derom icke lärers böra göras så sent under Riksdagens sammanträde, som i slutet af Maj, torde dermed få tills vidare anstå. Ett uppskof med försäljningen torde icke heller kunna medföra någon olägenhet, men väl bereda en förmån genom den stegring i tomtvärden, som i den del af Paris, der svenska kyrkan är belägen, till följd af nybyggnader i stor skala, fortfarande är ganska betydlig.

De för församlingens nuvarande behof öfverflödiga tomterna uthyras delvis till upplagsplatser. Genom inköpet af egendomen åt gatan Baudelique, hvarigenom sjelfständig utfart beredes den inre större tomtdelen, torde hyresafkastningen kunna något höjas, så att skälig ränta på inköpssumman dermed kan bestridas. Skulle något häri komma att brista, kan bristen alltid betäckas genom öfverskottet vid försäljningen af endera tomten.

Chefen för Civildepartementet har meddelat mig, att medel till inköpet kunna försträckas af handels- och sjöfartsfonden mot en årlig ränta af 4 procent.

Enligt Eders Kongl. Maj:ts beslut den 3 sistlidne Mars skulle vården af statens fastighet i Paris, efter dess öfverlemnande af byggnadskomitén till kabinetssekreteraren, af honom öfverlemnas åt beskickningen i Paris, intill dess ett i den ordning, som kunde komma att stadgas, utsedt kyrkoråd blifver i tillfälle att öfvertaga densamma.

Då den gäfva staten mottagit är afsedd för församlingens bästa, är det blifvande kyrkorådet visserligen så godt som sjelfskrifvet att handhafva närmaste förvaltningen af densamma; men om inköpssumman för egendomen vid gatan Baudelique nu af staten förskjutes, torde, intill dess förskottet blifvit betäckt, för undvikande af särskilda garantier beskickningen tills vidare böra behålla vården af hela fastigheten utom sjelfva den åt församlingen upplätta kyrkobyggnaden.

På grund af det anförda får jag i underdånighet hemställa, det Eders Kongl. Maj:t måtte fatta följande beslut:

att åt beskickningen i Paris uppdrages att gå i författning om inköp för statens räkning af den Hr Metz tillhöriga, intill statens egendom vid

boulevard Ornano i Paris gränsande, vid gatan Baudelique belägna egendom för ett pris, inberäknadt köpekostnader, icke öfverstigande 30,000 frcs; att medel härtill skola från handels- och sjöfartsfonden förskjutas samt af Statskontoret utbetalas, så snart beskickningen anmäler köpeaftalet vara träffadt och köpeskillingen böra utgå;

att af egendomens afkastning eller inkomsten af den staten tillhöriga fastighet vid boulevard Ornano skall beredas handels- och sjöfartsfonden årlig ränta efter fyra för hundra af det förskjutna, icke ersatta beloppet, intill dess detsamma blifvit till fullo ersatt;

att ifrågavarande egendom så väl som den staten tillhöriga fastighet vid boulevard Ornano, med undantag för sjelfva kyrkobyggnaden, skola förblifva under beskickningens vård, intill dess annorlunda varder i nåder förordnad;

samt att Eders Kongl. Maj:t vill framdeles taga under nådig pröfning, huru med den staten tillhörande egendom i Paris bör förfaras för att bereda svenska församlingen derstädes största möjliga inkomst af densamma.

Sedan Statsrådets öfrige ledamöter uti denna hemställan sig förenat, behagade Hans Maj:t Konungen densamma till alla delar gilla och bifalla; och skulle beslutet genom protokollsutdrag meddelas Civildepartementet för Statskontorets behöriga förständigande framdeles.

In fidem

Aug. Gyldenstolpe.

*Protokoll öfver Utrikes-departementsärende, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms slott den 27
April 1883.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för Utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING.

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena föredrog i underdånighet följande ärende och anförde dervid:

»Vid föredragning den 7 December 1877 behagade Eders Kongl. Maj:t dels mottaga den af beskickningen i Paris å Envoyén Friherre Adelsvärd's vägnar staten erbjudna gåfvan af tomtplats för uppförande derå af en för svenska församlingen bestämd kyrko- och skollokal, likväl under följande vilkor och förbehåll, nemligen:

att inköpet af de för ändamålet afsedda, vid boulevard Ornano belägna och staden Paris då tillhöriga tvenne tomter skedde i Kongl. Maj:ts och Kronans namn, men utan någon kostnad för statsverket;

att bebyggandet deraf, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de af beskickningen ingifna ritningar och kostnadsförslag, toge sin början så snart beloppet af insamlade medel betryggade företagets fullbordande inom närmaste framtid, utan att bidrag från statsverkets sida dertill behöfver tagas i anspråk;

att gifvarne af medlen förklarade sig till Kongl. Maj:t och Kronan med full eganderätt öfverlåta kyrko- och skolbyggnaden samt

att de för byggnadsföretagets öfvervakande utsåge en komité, för hvilken beskickningschefen skulle vara sjelfskrifven ordförande;

dels uppdraga åt beskickningen i Paris att tillse, det ofvan uppställda villkor blefve till alla delar fullgjorda.

Sedan på grund af detta beslut den 31 December samma år till medlemmar af byggnadskomitén kallats dåvarande Minister-residenten H. Åkerman, Legationssekreteraren L. Reuterskiöld, Grosshandlaren E. Jensen och Pastor E. Flygare, hvarjemte Arkitekten Gauché skulle såsom sakkunnig ledamot vid behof rådfrågas, samt efter det komitén funnit sig kunna disponera öfver eller ega god utsigt att inom kort tid erhålla nödiga medel, uppräftades i Mars månad 1878 kontrakt om byggnadens uppförande, och blef den 30 samma månad grundstenen till byggnaden lagd.

Den 3 November samma år kunde »Sofia-kapellets» högtidliga invigning ega rum i närvaro af H. K. H. Kronprinsen, som då vistades i Paris.

En med entreprenören uppkommen tvist om betalning för vissa arbeten vållade sedermera ett långvarigt dröjsmål med byggnadens öfverlemnande till staten. Sedan komitén genom skiljedom fått denna tvist slutligen afgjord, anhöll komitén i December 1881 att få till ett af Kongl. Maj:t utsedt ombud öfverlemnna byggnaden med inventarier samt efter framläggande af sina räkenskaper erhålla vederbörlig décharge för sin verksamhet.

Den 31 Mars 1882 behagade Eders Kongl. Maj:t derefter åt Kabinettssekreteraren A. Lagerheim uppdraga

att, efter granskning af byggnadskomiténs protokoll och räkenskaper samt efter att hafva konstaterat befintligheten af laga åtkomsthandlingar till tomten äfvensom fastighetens frihet från in-tecknad gäld, och under förutsättning att skäl till anmärkningar hvarken mot räkenskaperna eller mot byggnadens yttre eller inre skick förefunnes, å Eders Kongl. Maj:ts höga vägnar mottaga den för insamlade gåfvor åstadkomna kyrko- och skolbyggnaden samt meddela komiténs medlemmar décharge.

Öfverlemnandet af kyrko- och skolbyggnaden till det utsedda ombudet skedde den 16 nästföljande April, och hvad ombudet dervid utlofvat och godkänt behagade Eders Kongl. Maj:t vid ärendets anmälan i Statsrådet den 26 Maj samma år i nåder stadfästa.

I sammanhang dermed blef till pröfning företaget ett af ombudet ingifvet förslag att för statens räkning inköpa en mindre, till den donerade egendomen gränsande fastighet, i ändamål att derigenom bereda utfartsväg för den innanför kyrkan belägna, rätt betydliga, obebyggda tomtdelen.

Jemte det att detta inköp beslöts, behagade Eders Kongl. Maj:t förklara sig vilja framdeles taga under nådig pröfning, huru med den staten tillhörande egendom i Paris bör förfaras för att bereda svenska församlingen derstädes största möjliga inkomst af densamma.

Inköpet skedde den 13 Juni. Den 23 samma månad faststälde Eders Kongl. Maj:t kyrkoordning för svenska församlingen i Paris.

I fråga om tillgodogörande af den egendom, staten sålunda i Paris förvärfvat, på det för församlingen mest fördelaktiga men ock mest betryggande sätt föreligger numera en fullständig utredning, af hvilken framgår följande:

Statens egendom i Paris består af tre vid boulevard Ornano och gatan Baudelique belägna tomter, innehållande följande areal:

1:o den större vid boulevarden belägna tomten, å hvilken kyrko- och skolbyggnaden finnes uppförd — 1,894,50 □-meter;

2:o den mindre vid boulevarden belägna tomten, som är obebyggd — 200 □-meter;

3:o den sist inköpta egendomen vid gatan Baudelique, bebyggd med ett mindre trevåningshus — 120 □-meter.

Af det under 1:o upptagna tomtutrymmet behöfves för kyrko- och skolbyggnadens behof högst 1,144,50 □-meter — återstoden 750 □-meter kunna jemte den under 3:o upptagna egendom sammanslås till en enda fastighet, hvilken så väl som den under 2:o upptagna tomten kan antingen i befintligt skick uthyras eller ock försäljas. Allt efter den ena eller andra utvägen begagnas, skulle deraf kunna vinnas en årlig inkomst för församlingen af 5,000—7,000 francs (3,600—5,000 kronor).

Ett bebyggande af dessa tomter skulle antagligen kunna bereda vida större inkomst, men då en sådan utväg, till hvilken fordras ett betydligt byggnadskapital, blifvit af beskickningen i Paris bestämdt afstyrkt, vill jag lemna den å sido.

I Paris har under senaste år byggnadsverksamheten varit mycket

uppdrifven, och ännu för ett år tillbaka voro derfor prisen å tomter, särdeles i de stadsdelar, dit spekulationen med en viss förkärlek vändt sig, i ständigt stigande. I detta förhållande har nu inträdt en reaktion, medförande ett prisfall å hus och tomter, som allt emellanåt utgör föremål för behandling i Frankrikes nationalekonomiska tidskrifter.

Huru långvarig denna »kris» kan blifva är naturligtvis omöjligt att med visshet förutse, men det torde kunna såsom högst sannolikt antagas att den, i ett land med Frankrikes stora ekonomiska spänstighet, skall snart nog efterföljas af en ny uppåtgående period. Man har sålunda blott att afvakta framtiden.

Enär emellertid förmånliga köpeanbud kunna komma på en tid af året, då Riksdagen icke är samlad, eller kort efter ett riksdagssammanträdes slut, anser jag mig böra påpeka angelägenheten deraf, att Eders Kongl. Maj:t vinner Riksdagens medgifvande att, på sätt Eders Kongl. Maj:t kan finna för församlingen i Paris fördelaktigt, fritt disponera öfver ifrågavarande åt statén skänkta och genom köp förvärfvade fasta egendom. Sedan detta medgifvande vunnits, torde jag få underställa Eders Maj:t de föreskrifter, som böra beskickningen i Paris meddelas i afseende å tomternas upplåtande m. m., intill dess försäljning af större eller mindre del af dem anses böra ega rum.

Jag får alltså nu hemställa, det Eders Kongl. Maj:t behagade besluta att till Riksdagen aflåta nådig proposition, äskande Riksdagens medgifvande för Eders Kongl. Maj:t att fritt disponera öfver hela den staten tillhöriga, i Paris belägna fasta egendom.»

Sedan Herr Ministern derefter uppläst ett förslag till proposition, behagade Hans Maj:t Konungen, med bifall till Herr Ministerns för utrikes ärendena hemställan samt jemlikt Statsrådets öfriga ledamöters underdåniga tillstyrkande, besluta, att propositionen skulle i enlighet med det upplästa härhos bilagda förslaget till Riksdagen aflåtas.

In fidem
Aug. Gyldenstolpe.